

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
Дніпровський інститут

Затверджую:

Директор Дніпровського інституту

ПрАТ «ВНЗ «МАУП»

 Анатолій КРИВОНОС

“ 18 ” квітня 20 22 р.

Схвалено на засіданні

кафедри ПСИХОЛОГІЇ

Протокол № 8

Зав. кафедри Євген ШАНТИР

“ 12 ” квітня 20 22 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Супервізія в психологічній практиці

Спеціальності **053 «Психологія»**
(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня **перший (бакалаврський) рівень**
(назва освітнього рівня, ОКР)

освітньої програми: **053 «Психологія»**
(шифр і назва освітньої програми)

Розробник (-и) си­ла­бу­су на­в­чаль­ної дис­ци­плі­ни:

Шан­тир Єв­ген Єв­ге­ній­ови­ч, кан­ди­дат медич­них наук, до­цент ка­фе­дри пси­хо­ло­гії

Ви­клад­ач:

Шан­тир Єв­ген Єв­ге­ній­ови­ч, кан­ди­дат медич­них наук, до­цент ка­фе­дри пси­хо­ло­гії

Си­ла­бус роз­гля­ну­то і за­твер­д­же­но на за­сідан­ні ка­фе­дри пси­хо­ло­гії

Про­то­кол від 02 вересня 2022р № 2

За­ві­ду­вач ка­фе­дри *Шан­тир Єв­ген Єв­ге­ній­ови­ч*, к. мед. н., до­цент ка­фе­дри пси­хо­ло­гії _____

під­пис

Керівник (гарант) освітньої програми *Канюка Галина Степанівна* – кан­ди­дат пси­хо­ло­гіч­них наук, до­цент ка­фе­дри пси­хо­ло­гії Дні­про­всь­ко­го ін­сти­ту­ту ПрАТ «ВНЗ «МАУП»

(під­пис)

Си­ла­бус пе­ре­ві­ре­но

. . 20 р.

Де­кан

(під­пис)

На­та­лія КУ­ЛІ­НЕН­КО

Про­лон­го­ва­но:

на 20 /20 н.р. (), « » 20 р., про­то­кол №
(під­пис) (ПБ)

на 20 /20 н.р. (), « » 20 р., про­то­кол №
(під­пис) (ПБ)

на 20 /20 н.р. (), « » 20 р., про­то­кол №
(під­пис) (ПБ)

**ПраТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»
Дніпровський інститут
Кафедра психології**

Коротка анотація до дисципліни.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Супервізія в психологічній практиці
Викладач (-і)	Шантир Є.Є.
Формат дисципліни	нормативна
Форма навчання	очна
Обсяг дисципліни	120 год, 4кредита (ЕКТС) 26 годин лекцій 14 годин практичних та семінарських 80 годин самостійної роботи
Консультації	Консультації до самостійної роботи проводяться на практичних заняттях і згідно графіку консультацій викладача

1 . Вивчення дисципліни «Супервізія в психологічній практиці» спрямовано на аналіз теорії й практики супервізії, прийомів супервізування фахівців, які працюють з різними категоріями клієнтів, особливостей організації й проведення супервізорських сесій.

2 .Мета: формування професійних компетенцій в області теорії і практики супервізії в діяльності психолога, забезпечення поглибленими спеціальними вміннями та знаннями інноваційного характеру, отримання певного досвіду їх застосування та продукування нових знань для вирішення проблемних професійних завдань у психологічній діяльності.

Завдання:

- залучення до того досвіду, що вже є як в зарубіжній, так і вітчизняній практиці супервізії, надання необхідних базових навичок проведення супервізії;
- оволодіння знаннями щодо основних теоретико-методологічних положень супервізії як науки, історії її виникнення та розвитку;
- вивчення основних теоретико-емпіричних моделей, стилів, фокусів, форматів, факторів супервізії;
- вивчення етичних та юридичних принципів, базових цінностей;
- забезпечити засвоєння студентами супервізійних ролей і відносин, професійного розвитку супервізора, процесу який допомагає усвідомити свої сильні сторони і обмеження, визначити зони росту, цікаво і продуктивно існувати в своїй професії.

3. Формат курсу: очний (*offline*)

4. Програмі результати навчання (інтегральні, фахові компетентності):

Табл.1

Компетентність	Ступінь сформованості компетентності	Оцінювання
ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне (семінар з індивідуальною роботою)

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне (семінар з індивідуальною роботою)
ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне (семінар з індивідуальною роботою)
ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне (семінар з індивідуальною роботою)
ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне (семінар з індивідуальною роботою)
ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне (семінар з індивідуальною роботою)
СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Підсумкове (у формі оцінювання тексту наукового проекту і усного виступу- презентації)
СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Рубіжне (оцінювання індивідуальних завдань-кейсів у формі презентації)
СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Підсумкове (у формі оцінювання тексту наукового проекту і усного виступу- презентації)
СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Підсумкове (у формі оцінювання тексту наукового проекту і усного виступу- презентації)
СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Рубіжне (оцінювання індивідуальних завдань-кейсів у формі презентації)
СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Рубіжне (оцінювання індивідуальних завдань-кейсів у формі презентації)
СК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову)	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне (семінар з індивідуальною роботою)
СК11. Здатність дотримуватися норм професійної етики	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами	Рубіжне (оцінювання індивідуальних завдань-кейсів у формі презентації)
	освітньої програми	

СК12. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Підсумкове (у формі оцінювання тексту наукового проекту і усного виступу- презентації)
---	--	--

5. Тривалість курсу. 90 годин (3 кредити ЄКТС), з них: 30 години аудиторної роботи; 60 годин - самостійної роботи.

6. Статус дисципліни: *обов'язкова.*

7. Пререквізити: Курс «Супервізія в психологічній практиці» безпосередньо пов'язаний з дисципліною: «Психологічне консультування».

8. Технічне й програмне забезпечення /обладнання - мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення аудиторних занять, доступ студентів до Інтернету.

9. Політика курсу:

- Передбачає роботу в команді.
- Виконання завдань у встановлений термін.
- Відпрацювання пропущених занять можливе під час самостійної підготовки та консультацій викладача.
- Дотримання академічної доброчесності (Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента - відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату).
- Презентації та доповіді мають бути авторськими і оригінальними.
- Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

10. Зміст дисципліни: Курс складається з **2 змістових модулів**. Кожен модуль, у свою чергу, складається з лекційної та семінарської/практичної частин:

- **Змістовий модуль 1 «Особливості та зміст супервізії в Україні та закордоном»** (лекційні теми 1-5, семінарські теми 1-3);
- **Змістовий модуль 2« Форми та методичні прийоми в супервізії»** (лекційна тема 6-10 семінарські теми 4-5);

П.Форми і методи навчання.

Основними видами навчальних аудиторних занять є **лекції, семінарські заняття, консультації.**

При викладанні **лекційного матеріалу** передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції-дискусії, лекції-аналіз конкретної ситуації.

Лекція-дискусія - метод групового обговорення проблеми з метою з'ясування істини шляхом зіставлення різних думок, спосіб організації спільної діяльності з метою інтенсифікації процесу ухвалення рішення в групі.

Лекція-аналіз конкретної ситуації нагадує лекцію-дискусію: на обговорення викладач виносить не питання, а конкретну ситуацію (т. зв. консультативну бесіду, яка демонструється аудиторії усно або у вигляді відео-запису тощо). Викладач активізує діалог за допомогою спеціально спрямованих запитань, підказок, зіставленням різних поглядів, а іноді й їх зіткненням.

Семінарські/практичні заняття присвячуються виконанню кейсів, розгляду конкретних ситуацій, роботі в командах (малих групах) з презентацією результатів (у тому числі із застосуванням рольових ігор з демонстрацією набутих навичок).

Ви працюєте з інформацією вдома, зокрема з використанням мережі Інтернет (*див. рекомендовану літературу*), під час занять виконуєте усні та письмові завдання, виступаєте з доповідями і презентаціями, підготовленими як групою так і індивідуально, моделюєте поведінку у конкретних професійних ситуаціях. Програмою курсу передбачено такі проекти:

- виступ за темою індивідуального завдання-кейса у формі презентації.
- виступ-інформування за темами семінарських занять;
- семінар з індивідуальною та груповою роботою.

12. Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВІЗ «МАУП» (<https://drive.google.com/file/d/1ENRncPY-dU2qLke7awVKnlOdfG88Hg8D/view>).

Система оцінювання навчальних досягнень

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
			максимальна кількість балів	Кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	5	5	5	5
Робота на семінарському занятті	5	3	15	2	10
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	2	10
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Разом	-		50		50
Максимальна кількість балів:				100	
100:100=1. Студент набрав X балів; Розрахунок: X:1 = загальна кількість балів.					

13. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання.

Самостійна робота включає дослідження електронних джерел, пошук друкованих публікацій (наукові праці, статті у періодичних виданнях, документи, офіційні звіти, статистичні матеріали, законодавчі та інші нормативно-правові акти за дисципліною).

Критерії оцінювання:

змістовність - 3 бали

відповідність темі та вимогам оформлення - 2 бали.

Максимальна кількість балів за самостійну роботу - 5 балів.

14. Форми проведення поточного, рубіжного (модульного) контролю та критерії оцінювання.

Поточний контроль відбувається впродовж вивчення дисципліни на семінарських заняттях у формі: семінарів-круглих столів та семінарів з індивідуальною роботою. Під час поточного контролю оцінюються такі компоненти: повнота відповіді - 2 бали;

аналіз різних точок зору, джерел літератури, підходів до вивчення проблеми (питання) - 2 балів;

вільне володіння інформацією, відповіді на додаткові запитання - 1 бал.

Максимальна кількість балів - 5 балів.

Рубіжний (модульний) контроль відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів і здійснюється у вигляді виконання індивідуальних завдань-кейсів у формі презентації за тематикою самостійного вивчення матеріалу відповідного змістового модуля (5 хв. зі слайдами). Тематика завдань вибирається студентом за визначеною темою і в кінцевому випадку має слугувати розширенню знань, навиків та можливостей, необхідних для написання наукової роботи. Під час рубіжного (модульного) контролю оцінюються такі компоненти:

слайди до презентації - 10 балів

повнота розкриття теми, висвітлення сучасної проблематики, аналіз різних концепцій, підходів,

ідей - 5 балів

якість оформлення бібліографічних даних, науковий стиль - 5 балів

самостійність та креативність - 5 балів

Максимальна кількість балів - 25 балів.

15. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання:

Залік. Студенти готують текст наукового проекту та усну мультимедійну презентацію. (Методологічні рекомендації до проведення й оцінювання див. *Робоча навчальна програма* <https://maup.com.ua/ua/pro-akademivu/instituti/imvsn/kafedra-psihologi/robochi-navchalni-programi.html>)

16. Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю (див.:

Робоча навчальна програма дисципліни, <https://maup.com.ua/ua/pro-akademivu/instituti/imvsn/kafedra-psihologi/robochi-navchalni-programi.html>)

Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

17. Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	EX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

18. Рекомендовані джерела (література):

Основна (базова):

1 . Гончарова-Чагор А.О. Інтерв'язія та суперв'язія як форми методичного супроводу професійного розвитку фахівців психологічної служби. URL: <https://osvita.cv.ua/interviziya-tasuperviziya-yak-formy-metodychnogo-uprovedu-profesijnogorozvytku-fahivtsiv-psvhologichnoyi-sluzhby/>

2 . Наказ МОН України №1313 від 18.10.2019 «Деякі питання організації та проведення суперв'язії». URL: <https://drive.google.com/file/d/15ASul4NvdH8MHPRPdVx84ZzNKUY4P28j/view>

Додаткова:

3 .Астремська І.В. Психологія суперв'язорських відносин у соціальній роботі: не пригноблюючий підхід. Тези доповідей I Міжнародного науково-практичного семінару «Актуальні проблеми психології особистості на європейському просторі» (10 лютого 2016 року). Кам'янець-Подільський: Медобори.2006. С.7-8.

4 .Astremaska I.V. Context factors, affecting the formation supervisor sinthenew surrounding/ I.V.Astremaska. *Збірник матеріалів* Міжнародної науково-практичної конференції «Партнерська взаємодія у системі інститутів соціальної сфери» (5-6 травня 2016 р., м. Ніжин).2016.189с.

5.Черепанова Т.В. Модели суперв'язии по профилактике синдрома эмоционального выгорания

у соціальних работников Вісник Національного технічного університету України. Київський політехнічний інститут. Серія: Політологія. Соціологія. Право. №2(4). 2012. С.72- 75.

Електронні ресурси

- 1 .Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
- 2 . Б і білі отекапсихологічної літератури URL: <http://psylib.kiev.ua/>
- 3 .Херсонська обласна універсальна наукова бібліотека ім. Олеся Лохнара. URL: <https://lib.kherson.ua/>
- 4.Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>
- 5.Репозитарій МАУП. Електронна бібліотека URL: <http://library.iapm.edu.ua/library.htm>

Інформаційні ресурси:

Міністерство освіти і науки України. Наука. URL: <http://mon.gov.ua/activity/nauka/>

V. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ

«Супервізія в психологічній практиці»

Разом: 120 год., з них 26 год. - лекції, 14 год. - семінарські заняття, 80 год.- самостійна робота

Модулі	Змістовий модуль I				Змістовий модуль II		
Назва модуля	Особливості та зміст супервізії в Україні та закордоном (50)				Форми та методичні прийоми в супервізії (50)		
Лекції	1 (1 бал)	2(1бал)	3(1 бал)	4-5(2 бала)	6-7(2бала)	8-9(2 бала)	10(1 бал)
Теми лекцій	Історія розвитку супервізії Основні поняття супервізії	Етичні та юридичні принципи супервізії Навчання та розвиток в супервізії	Становлення супервізора та вплив на результат супервізорської сесії	Супервізія та команда Сеттінг в супервізії	Супервізорські відносини Методичні прийоми в супервізії	Супервізорські стилі, фокуси та форми Групова супервізія	Супервізорські моделі Професійні ризики: стрес і травма
Семінарські і практичні заняття	1 (5 балів)	2 (5 балів)	3 (5 балів)		4(5 балів)	5 (5 балів)	
Теми семінарських занять	Історія розвитку супервізії Основні поняття супервізії	Етичні та юридичні принципи супервізії Навчання та розвиток в супервізії	Супервізія та команда Сеттінг в супервізії		Супервізорські відносини Методичні прийоми в супервізії.	Супервізорські стилі, фокуси та форми Групова супервізія Супервізорські моделі Професійні ризики: стрес і травма	
Самостійна робота	1 (5 балів)				2 (5 балів)	3 (5 балів)	
Поточний контроль	модульна контрольна робота №1 (25 балів)				модульна контрольна робота №2 (25 балів)		
Підсумковий контроль	Розрахунковий коефіцієнт: 1						
Кількість балів за семестр	100 балів						